

«Ἐθου τῶν κτισμάτων σου ἀρχὴν οὐσίαν ἀσωμάτων ποιητὰ τῶν ἀγγέλων τὸν ἄχραντόν σου θρόνον κυκλοῦσαν κραυγάζειν σοι Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιός εἰ Θεὸ Παντοκράτορ», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδὸς τῆς Ἐκκλησίας

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ καὶ προσκυνηταί,

Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους Αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς Αὐτοῦ πυρὸς φλόγα Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῇ ἐπωνύμῳ ταύτῃ ἱερᾷ Μονῇ τῶν Ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων ἀσωμάτων καὶ οὐρανίων ταγμάτων, ἵνα ἐορτάσωμεν τὴν Σύναξιν αὐτῶν.

Οἱ ἅγιοι ἄγγελοι, ὡς λέγει ὁ θεῖος Παῦλος, «εἶναι λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν (Πρβλ. Εβρ. 1,14). Τὰ λειτουργικὰ ταῦτα πνεύματα ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἐννέα τάγματα, διακρινόμενα εἰς Ἀγγέλους τε καὶ Ἀρχαγγέλους, Θρόνους, Ἐξουσίας, Κυριότητας, Ἀρχὰς τε καὶ Δυνάμεις, Χερουβεὶμ καὶ Σεραφίμ.

Κατὰ τὸ ὄραμα τῆς κλήσεως τοῦ Ἡσαΐου εἰς τὸ προφητικὸν ἀξίωμα, τὰ Ἀγγελικὰ ταῦτα τάγματα καὶ ἰδίως τὰ Σεραφίμ εἰστήκεισαν κύκλῳ αὐτῷ καὶ κέκρακεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον καὶ ἔλεγον: «ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ, πλήρης πάσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ», (Ἠσ. 6, 2-3). Διὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ἀγγέλων ᾄδομένου Τρισαγίου τούτου ὕμνου ἐπισημαίνεται τὸ ὑπέρλογον καὶ ἀκατάληπτον τῆς ἀγιότητος τοῦ Θεοῦ, ὡς καὶ τὸ Τριαδικὸν τῶν προσώπων Αὐτοῦ, τοὔτέστιν τοῦ Πατρὸς, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν φύσιν τῶν Ἀγγέλων, ἀκούσωμεν τοῦ ἐγκρίτου Πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λέγοντος: «Αὐτὸς (ὁ Θεὸς) τῶν Ἀγγέλων ἐστὶ ποιητὴς καὶ δημιουργὸς ἐκ τοῦ μὴ ὄντως εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν αὐτούς, κατ' οἰκείαν εἰκόνα κτίσας αὐτοὺς φύσιν ἀσώματον, οἷον τι (κάτι σάν) πνεῦμα ἢ πῦρ ἄϋλον, ὡς φησὶν ὁ θεῖος Δαυΐδ: «ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους Αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς Αὐτοῦ πυρὸς φλόγα» (Εβρ. 1,7). Ἑρμηνεύων τὸν

Δαυϊτικόν τοῦτον λόγον ὁ μὲν Οἰκουμένιος λέγει: «Ἴδου ἡ μεγίστη διαφορά· ὅτι οἱ μὲν [ἄγγελοι] κτιστοί, ὁ δὲ Θεὸς ἄκτιστος· τό γάρ ποιῶν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγωγὴν δηλοῖ... Οὐκ εἶπε ποιήσας, ἀλλὰ ποιῶν, τούτέστι συντηρῶν». Κατὰ δε τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνὸν «διὰ τοῦ Θεοῦ Λόγου τοίνυν ἐκτίσθησαν πάντες οἱ ἄγγελοι καὶ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ ἐτελειώθησαν κατ' ἀναλογίαν τῆς τάξεως τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς χάριτος μετέχοντες».

Ἀξιοσημείωτος ἐν προκειμένῳ καὶ ἡ περὶ τῆς φύσεως τῶν ἀγγέλων διδασκαλία τοῦ ἁγίου Πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λέγοντος: «ἐστὶ τοίνυν φύσις τῶν ἀγγέλων λογικὴ νοερὰ τε καὶ αὐτεξούσιος, τρεπτὴ κατὰ γνώμην ἥτοι ἐθελότρεπτος· πᾶν γὰρ κτιστὸν καὶ τρεπτὸν, μόνον δὲ τὸ ἄκτιστον ἄτρεπτον, καὶ πᾶν λογικὸν αὐτεξούσιον. Ὡς μὲν οὖν λογικὴ καὶ νοερὰ αὐτεξούσιος ἐστίν, ὡς δὲ κτιστὴ τρεπτὴ ἔχουσα ἐξουσίαν καὶ μένειν καὶ προκόπτειν ἐν τῷ ἀγαθῷ καὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον τρέπεσθαι. Καὶ ἀπλούστερον: [Ὑπάρχει λοιπὸν φύσις λογικὴ καὶ νοερὰ καὶ αὐτεξούσιος τρεπτὴ κατὰ τὴν γνώμην δηλαδή τὴν θέλησιν· διότι κάθε τι τὸ κτιστὸν εἶναι καὶ τρεπτόν. Ἐν ᾧ μόνον τὸ ἄκτιστον εἶναι ἄτρεπτον καὶ κάθε λογικὸν ὄν εἶναι αὐτεξούσιον. Ὡς λογικὴ λοιπὸν καὶ νοερὰ εἶναι καὶ αὐτεξούσιος ἀλλ' ὡς κτιστὴ εἶναι τρεπτὴ ἔχοντας ἐξουσίαν καὶ νὰ προκόπη εἰς τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ τρέπεται πρὸς τὸ χεῖρότερον].

Ὅντως ἡ φύσις τῶν ἀγγέλων εἶναι κτιστὴ καὶ ἐπομένως τρεπτὴ, ἔχουσα ἐξουσίαν καὶ μένειν καὶ προκόπτειν ἐν τῷ ἀγαθῷ καὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον τρέπεσθαι. Τοῦτο μαρτυρεῖται ἐναργέστατα ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Χριστοῦ λέγοντος τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ: «ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἄστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα», (Λουκ. 10,18).

Ἑρμηνεύων τὸν Κυριακὸν τοῦτον λόγον ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει: «Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ σατανᾶς ἐρρίφθη κάτω ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἀπὸ ὑπερβάλλουσας ἑπαρσιν / οἷησιν εἰς ταπείνωσιν, ἀπὸ δόξαν εἰς περιφρόνησιν, ἀπὸ μεγάλην δύναμιν εἰς πλήρη ἀδυναμίαν. Ὁ λόγος δὲ οὗτος εἶναι ἀληθής, διότι πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος εἰς τὸν κόσμον, οὗτος ὁ διάβολος ἐξουσίαζε τοῦ κόσμου». Κατὰ δε τὸν ἅγιον Θεοφύλακτον, ὁ ὁποῖος ἐπικαλεῖται τὰς «Διαταγὰς τῶν Απόστόλων», λέγει «ὁ ρήξας αὐτὸν

(τὸν σατανᾶν) ἐξ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν οὐ τοπικῶς ῥήγματι, ἀλλ' ἀπὸ τιμῆς εἰς ἀτιμίαν δι' ἐκούσιον αὐτοῦ κακίαν».

Σήμερον, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, ὁ χορὸς τῶν Ἀγγέλων πανηγυρίζει καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος συνεορτάζει. Καὶ τοῦτο διότι τὰ τῶν Ἀγγέλων Τάγματα ἐξέστησαν καθορῶντα τὸν θεὸν Λόγον, τὸν Χριστὸν, μετὰ σαρκὸς ἐπὶ γῆς θνητοῖς ἀνθρώποις ἀναστρεφόμενον κατὰ τὴν ἀγίαν ὁδόν.

Συνεορτάζει σήμερον τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος μετὰ τῶν Ἀγγέλων, διότι ὁ ἀπώτερος σκοπὸς τῆς λειτουργίας αὐτῶν εἶναι «τὸ διακονεῖν τῷ Θεῷ εἰς σωτηρίαν ἡμετέραν. Οὗτοι δούλοι εἰσι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ πολλαχοῦ δι' ἡμᾶς πέμπονται. Αὕτη ἐστὶν ἡ διακονία αὐτῶν, τὸ δι' ἡμᾶς ἀπανταχοῦ πέμπεσθαι», λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν Εὐαγγελιστῶν, οἱ Ἄγγελοι παραμένουν οἱ ἀγγελιαφόροι «τῆς μεγάλης Βουλῆς τοῦ Θεοῦ», ὡς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, τόσον εἰς τὴν Παλαιὰν ὅσον καὶ εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην. Ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς Παρθένον Μαριάμ εὐαγγελιζόμενος αὐτῇ τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος τοῦ Κόσμου, (Πρβλ. Λουκ. 1,26-38). Ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη εἰς τοὺς ἀγραυλοῦντας Ποιμένας καὶ σὺν αὐτῷ τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ἄγγελοι ἀναγγέλλουν τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς Μυροφόρους γυναῖκας, εἰπόντες αὐταῖς: «Οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· οὐκ ἐστὶν ὧδε· ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπε, δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον, ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος», (Ματθ. 28,5-6). Ἀξιοσημεῖωτος ἐν προκειμένῳ καὶ ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ τοῖς ἐαυτοῦ μαθηταῖς: «Ὅρατε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς», (Ματθ. 18,10).

Καταδείκνυνται σαφῶς, ὅτι ὁ ἄϋλος χορὸς τῶν οὐρανίων δυνάμεων, ὁ περιβάλλων τὸν Θεὸν καὶ ἐκτελὼν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας, τοῦ μυστηρίου δηλονότι τῆς θείας Οἰκονομίας, τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ χορὸς δέ

οὗτος, τῶν οὐρανίων δυνάμεων ἔχει τὴν ἀναφορὰν τοῦ εἰς τὸν Χριστὸν, τὸν Κύριον τοῦ κόσμου καὶ Σωτῆρα. «Καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσήλθον καὶ διηκόνουν Αὐτῷ (τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ)», λέγει ἡ Γραφή, (Ματθ. 4,11).

Ἐξ ἄλλου ἢ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, μαρτυρουμένη ἐν οὐρανοῖς ἀκατάπαυστος λατρεία τῶν ἀγγέλων λεγόντων: «ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὄν καὶ ὁ Ἐρχόμενος», (Ἀποκ. 4,8), καταγγέλλει περιτράνωσ τὴν πρέκτασιν αὐτῆς (τῆς λατρείας) ἐν τῇ λειτουργικῇ εὐχαριστιακῇ πράξει τῆς Ἐκκλησίας, ἐδῶ εἰς τὸν ἐπίγειον κόσμον.

Διὸ καὶ ἡμεῖς, οἱ τιμώντες τὴν ἐόρτιον αὐτὴν Σύναξιν τῶν ἁγίων Ἀγγέλων μετὰ τοῦ ὕμνωδοῦ εἰπώμεν: «Ξενίας δεσποτικῆς δεήθητε, τοὺς ὑμᾶς μελωδικῶς ἀννυνοῦντας, ἐπιτυχεῖν, καὶ χαρᾶς αἰδίου, ἀξιοθῆναι καὶ θείας λαμπρότητος, Ἀρχάγγελοι θεοειδεῖς, Μιχαὴλ Γαβριήλ τε πανένδοξοι».

Μετὰ τὴν θεῖαν Λειτουργίαν ὁ ἀνακαινιστὴς τῆς Μονῆς Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἰόπτης κ. Δαμασκηνὸς παρέθεσε δεξίωσιν καὶ ἐόρτιον τράπεζαν.